Латышская газета „Кревияс Цийна".

Kreewijas Zihna

Kr. Kom. P. Zentralās Komitejas Latweeschu agitazijas un propagandas nodaļas organs.

Redakzija un kontors atrodas: Москва, Нов. Басманная № 31, кв. 6. Telefons 5-13-15.

Pasuhtam „Kreewijas Zihna" [illegible] nodaļās, [illegible] un [illegible].

„Kr. Zihna" maksā par mehnesi bes peefuhtischanas: 50 rubļi. Numurs maksā 4 rbl.

Sludinajumu tarifs: Par sludinajumu 20 r., [illegible] — 10 r. par [illegible] [illegible] [illegible] Sludinajumi [illegible] [illegible].

Nr 82 | Zeturtdeen, 12. augustā | 1920 g.

Numura saturs:

Sarkanais kara spehks eenehmis Wladimiru-Wolinsku, Brosnischu, Ostrolenku, Sokolowu un Belu.

Warschawa teek ewakueta.

Holmas rajonā mehs forsejam Bugas upi.

Krimas rajonā muhsu kara spehks pahrgahjis usbrukumā wisā frontē.

Antantes draudi un starptautiskais proletariats.

Juhdama proletariskās rewoluzijas Do[illegible] [illegible] [illegible] galwu, Antante, [illegible] redsot, [illegible] noreeni gatawojas us [illegible] [illegible] kaujo. Neilen [illegible] kareiwiskās Milerans [illegible] par diwu korpusu suhtischanu [illegible] pret Padomju Kreewiju. Tagad no wiſām malam peenahk sinas par wiſu starptautiskās reakzijas spehku mobiliseschanu.

Antante [illegible] tawojas sneegt Polijai palihdsibu [illegible] ar karaspehku, gan ar eerotscheem un kara materialeem. Pehz Antantes [illegible] [illegible] isgelt [illegible] [illegible], Wines ofizialajās aprindās tagad [illegible] sinas, ka Franzija [illegible] [illegible] isteiktu peekrischanu projektam par teesibu [illegible] [illegible] Ungarijai palelinat sawu karaspehku lihds [illegible] [illegible] noreikuma, ka Ungarija nems [illegible] [illegible] pret Padomju Kreewiju. Antante peeprasijusi no Tschecho-Slowakijas, Deenwidslawijas un Rumenijas karaspehka [illegible] us Kreewiju. [illegible] Ungarijas pilsehtās teek formets karaspehks preeksch [illegible] Polijai. Anglija [illegible] sino, ka Triestā [illegible] kara spehks, kura [illegible] [illegible] [illegible] zelu zaur Ungariju un Tschecho-Slowakiju preeksch [illegible] [illegible] Polijai. [illegible] no Berlines [illegible] sinas, ka Franzija gatawojas [illegible] [illegible] zaur Wahziju us Poliju. Anglija [illegible] isuhtijusi sawu floti pret Padomju Kreewiju, bet ari jau [illegible] [illegible]. „[illegible] News" [illegible] sino, ka [illegible] [illegible] gatawos [illegible] kara [illegible] un [illegible] spehkus [illegible], kura [illegible] [illegible] Kreewu [illegible] us [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] flotē.

Tahdā sinā mums [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], kura [illegible] [illegible] Poliju no [illegible] [illegible] [illegible] Padomju Kreewijai.

Marsch [illegible] Pilsudska un barona Wrangela bandas nau [illegible] spehks, ar kuru Padomju Kreewija newaretu tikt galā. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Antantes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proletariata rewoluzionarā [illegible].

Italija, kurā patlaban [illegible] [illegible] strahdneeku un semneeku nemeeri, kategoriski [illegible] Anglijai un Franzijai, ka [illegible] [illegible] [illegible] neitralitati Padomju Kreewijas un Polijas [illegible]. „Reiters" [illegible] sino, ka ari Austrija grib palikt neitrale. Draudi [illegible] [illegible] ir ari ar Tschecho-Slowakiju, Deenwidslawiju un Rumeniju, [illegible] ar [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nawar [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Wakareiropas proletariata [illegible] Padomju Kreewijai [illegible] [illegible] un [illegible] formās. Par Italiju [illegible] jau [illegible] — tur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ari Franzijā strahdneeks ir [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sneegt Polijai palihdsibu tahdā apmehrā, kā to [illegible] Fochs un Milerans. Anglijā strahdneeki [illegible] wiſus [illegible], lai [illegible] karaspehka un kara [illegible] transportus. Pehz sinam no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wiſus [illegible], kuri peenahk no [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Polijai. Tschecho-Slowakijas strahdneeki [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tschecho-Slowakiju kā [illegible] [illegible] pret Padomju Kreewiju.

Un tas [illegible] jau tagad, kad Antantes [illegible] [illegible] wehl nau [illegible], kad winas wehl [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] us [illegible] [illegible]. Mehs warem [illegible] [illegible], ka tee [illegible] [illegible] Antantei [illegible] [illegible] Poliju un barona Wrangela [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] imperialistu [illegible] un [illegible] pee Padomju Kreewijas [illegible], [illegible], [illegible], ar [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Poliju [illegible] [illegible] wiſu Eiropu kara [illegible].

Tadehļ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gatawiba.

Tomass.

Weenota komunistiska partija.

Wehl pirms 2. Kongresa [illegible] 3. Komunistiskās Internazionales Izpildu Komitejā [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jautajums par to, wai Komunistiskās Internazionales 2. Kongresā [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ar rewoluzionarā dabu, [illegible] rewoluzionarās [illegible] komitejas, industrialee pasaules strahdneeki (J. W. W.) u. t. t. Pret winu [illegible] ar [illegible] [illegible] [illegible] Wahzijas [illegible] un [illegible] ari Italijas [illegible], [illegible] us to, ka winu [illegible] [illegible] [illegible] Komunistiskās Internazionales [illegible]. [illegible] us to, [illegible] Internazionales Izpildu Komitejā [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Komunistiskai Internazionalei [illegible] [illegible] wiſus rewoluzionaros spehkus.

2. Kongress ar sawu darbibu scho jautajumu [illegible] un [illegible] wehl tahlak. [illegible] [illegible] [illegible] tās rewoluzionarās strahdneeku organisazijas, [illegible] wehl [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible]" [illegible], bet [illegible] wiſus spehkus, [illegible] wehl [illegible] [illegible] pee kopejo [illegible] rewoluzijas [illegible] [illegible] darba, lai tās [illegible] weenotā starptautiskā komunistiskā partijā, kuras nodibinaschana [illegible] [illegible] fakts.

Starptautiskā komunistiskā partijā [illegible] [illegible] strahdneeku [illegible] organisazijas, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Weenota programa, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] us weenu [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] komunistiskas rewoluzijas [illegible] — [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] starptautiskās [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] elementeem — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] rewoluzionaros elementus, [illegible] [illegible] [illegible] Komunistiskās Internazionales Izpildu Komitejā pirms to [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] weenota komunistiska partija, kura [illegible] un [illegible] wiſu [illegible] proletariatu un wiſus rewoluzionaros elementus — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partija un [illegible] [illegible] Wispasaules Komunistiskā Partija.

[illegible] starptautiskās [illegible] [illegible] to darbu, kur Kreewijas komunistiskā partija [illegible] [illegible] [illegible]. Wina [illegible] tas rewoluzionarais aparats, ar kura palihdsibu Komunistiskā Internazionale [illegible] us [illegible] [illegible] [illegible] kapitalistisko [illegible] wiſus [illegible] rewoluzionaros spehkus.

Starptautiskam proletariatam lihds [illegible] [illegible] wiſus [illegible] [illegible] un komunistisko rewoluziju [illegible] [illegible] programu — tahdu tagad dos starptautiskā komunistiskā partija. [illegible] ar to pati proletariata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]. Wina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], weenota [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] wiſur un [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] preeksch galā.

Sem schi usbrukuma [illegible] un [illegible] [illegible] [illegible] kapitalistiskā [illegible]. Us [illegible] [illegible] [illegible] jaunā komunistiskā darba pasaule.

K. D.

Pasaules krise un zenu krischanās.

(Turpinajums)

Zenu [illegible] „minerala" grupā [illegible] ar [illegible] [illegible] pasaules [illegible] un [illegible] zenu [illegible] zelschanos un [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], kuras [illegible] „[illegible], zukura" rubrikā, [illegible] [illegible] zenu zelschanās. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] un kafejas zenas, zukura zena [illegible] zehlās.

Zenu [illegible] grupā „[illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] zenas [illegible], kuras [illegible] [illegible], [illegible] no 4 [illegible] 6 [illegible] un [illegible] [illegible] wehl [illegible]. Par to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] strahdneekeem, kuri [illegible] [illegible] [illegible] ar [illegible] zenu zelschanos un [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] zenu [illegible] [illegible] [illegible] grupā, [illegible] [illegible] „[illegible]" rubrikā, [illegible], bet [illegible] [illegible] ar [illegible], [illegible] un [illegible] zenu [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Anglijā [illegible] no 8352 us 8 99.

Metalu zenu pahrgrosibas sahkot ar 1920 gada februaru [illegible] [illegible] [illegible] (wadzinās [illegible] par tonnu):

Latwijas proletariata nelegalā prese.

Latwijas [illegible] [illegible] sawo [illegible] [illegible] ir [illegible] un [illegible] [illegible] [illegible] terora [illegible] [illegible] komunisteem. Muhsu nelegalā Latwijas Komunistiskā partija [illegible] wiņas ir [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

Bet no [illegible] [illegible] [illegible], ko [illegible] [illegible], [illegible] ko [illegible] [illegible] mums [illegible] [illegible], [illegible] muhsu [illegible] nelegalā komunistiskā prese un [illegible]. [illegible] [illegible] „[illegible]" [illegible] [illegible] Latwijas [illegible] [illegible] [illegible]. Un [illegible] burschuji un [illegible] [illegible] (no [illegible] Ulmana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] un [illegible]) — [illegible] un [illegible] [illegible] [illegible], ka „tur un tur [illegible] [illegible] [illegible]!" — mums [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ir [illegible] [illegible], [illegible] un [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ar muhsu [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — „[illegible]"! Ja wehl ir [illegible], kur Latwijā [illegible] un [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], kur [illegible] [illegible] rewoluzionaro [illegible] un [illegible] [illegible], kur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — tad tā ir muhsu partijas nelegalā [illegible] komunistiskā prese. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „Zihnas" formatā, [illegible] [illegible] „Komunists" un „Sarkanais Strehlneeks", [illegible] ar „[illegible] [illegible] Zihnu", [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Latwijā [illegible] [illegible] [illegible] Latwijā [illegible] ar [illegible] un [illegible] [illegible] „[illegible] [illegible]", [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Latwijas strahdneeki un [illegible].

Ulmana [illegible] un [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible], lai [illegible] [illegible] [illegible] komunistu presi.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ulmana „[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], lai „[illegible] [illegible]". Un tad wini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ir [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

Bet muhsu [illegible] jau [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Wai [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tahdā [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „Spartaka" [illegible], [illegible] [illegible] „Zihna", [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] to [illegible], kas tur [illegible] [illegible]. Un [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „un [illegible]".

[illegible] [illegible] [illegible] Ulmana „diplomateem" [illegible] wehl [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Ulmana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Un [illegible] [illegible] [illegible] Padomju Kreewi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Bet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] burschuji [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no [illegible] wehl [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] un [illegible]. „Spartaka" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Latwija [illegible] [illegible], [illegible] komunistu nelegalee [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 000 000 eksemplaru. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ir [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Un tam [illegible] [illegible], lai [illegible] [illegible] [illegible], kas [illegible] nelegalo „Spartaka" tipografijas darbibu.

Nr [illegible].

„Spartaka" drukatawas pahrskats.

(Junijs 1919. g. — junijs 1920. g.).

Zentralorgans „Zihna".

Nr.	1.	1919. g.	[illegible] augustā	3 000	eks.
Nr.	2.	„	1. sept.	3 000	„
Nr.	3.	„	15. „	3 000	„
Nr.	4.	„	20. oktobrī	5 000	„
Nr.	5.	„	nov.	7 000	„
Nr.	6.	„	dezembrī	7 000	„
Nr.	7.	1920. g.	5. febr.	5 000	„
Nr.	8.	„	20. „	5 000	„
Nr.	9.	„	10. martā	5 000	„
Nr.	10.	„	1. aprilī	5 000	„
Nr.	11.	„	5. maijā	7 000	„
Nr.	12.	„	5. junijā	7 000	„
Nr.	13.	„	22. „	7 000	„
			Kopā	59,000	eks.

Uszaukumi:

Latwijas darba tautai	Z. K.	julijā	1919.	gadā	10,000	eks.
Latwijas [illegible]	K. D. Z.	sept.	„	„	15 000	„
Nost mobilisaziju!	R. K.	okt.	„	„	15 000	„
[illegible] wai karu?	Z. K.	„	„	„	20.000	„
Rigas strahdneekeem	R. K.	now.	„	„	10 000	„
Uswaras [illegible]	Z. K.	„	„	„	15 000	„
Burschuazija [illegible]	R. K.	„	„	„	15 000	„
Manifests	Z. K.	dezem.	„	„	30.000	„
Nost [illegible] domi!	R. K.	„	„	„	10 000	„
Rigas jaunatnei	R. Z. D. Z.	jenw.	1920.	gadā	30.0[illegible]	„
Nost strahdneeku bendes!	Z. K.	„	„	„	15 000	„
Lai [illegible] rewoluzija!	Z. K.	„	„	„	25 000	„
Nost [illegible] Saeimu!	Z. K.	martā	„	„	15 000	„
[illegible] [illegible]!	R. K.	aprilī	„	„	15.000	„
Latwijas darba tautai	Z. K.	„	„	„	25 000	„
Strahdneeku jaunatnei	R. Z. D. Z.	„	„	„	10 000	„
Pirmā maijā	Z. K.	„	„	„	25 000	„
Us [illegible] [illegible] darba [illegible]	R. K.	„	„	„	20.000	„
Lai dsihwo Padomju Latwija	Z. K.	maijā	„	„	30.000	„
Strahdneeki un kareiwji!	Z. K.	junijā	„	„	25 000	„
Bedseet [illegible]!	R. K.	„	„	„	15.000	„
[illegible] [illegible]!	Z. K.	„	„	„	25 000	„
				Kopā	388 000	eks.

Dasch[illegible] isdewumi:

„Jaunais Spartaks"	J. D. Z.	febr.	1920.	gadā	800	eks.
„Sinatajs"	(Z. K.) Nr. 1.	„	„	„	1,000	„
„Sinatajs"	„ „ Nr. 2.	martā	„	„	1 000	„
				Kopā	2 800	eks.

Kopā gada laikā nodrukati „Spartaka" drukatawā: 459 800 eks.

Bes tam darbojas wehl zitas tipografijas.

[illegible], R. K. tipografija darbojās dezembra un janwara mehnesī, pehz kam daschu neehrtibu dehļ — [illegible] [illegible]. Tā [illegible] [illegible]:

„Spartaks" R. K. organs Nr. 1, 5. dezembrī 1919. gadā

„ „ „ „ Nr. 2, 12. „ 1919 „

„ „ „ „ Nr. 3, 18. janwarī 1920. „

katrs 3 000 eks. — kopā 9 000 eks.

„K" tipografija darbojas nepahrtraukti no junija 1919. g. Ir isgatawojusi (pehz Z. K. eesneegtām sinam)

„Komunists" Nr. 1—38.

„Sarkanais Strehlneeks" Nr. 1—5.

„Lauku [illegible] Zihna" Nr. [illegible].

un dasch[illegible] [illegible]. Eksemplaru skaits noteikti nau sinams, jo pahrskats nau eesneegts. Tas war sneegtees pee 300 000 – 500 000.

Tā tad Latw. Kom. Partijas nelegalās drukatawas gada laikā isgatawojuschas un Latwijā isplatijuschas apm. 1.000.000 komunist. literaturas.

(Turpmak beigas.)

	Warsch.	Alwa.	Sinks.	Swins.
16. janwarī	123	376³/₈	58³/₄	47⁵/₈
17 februarī	127¹/₂	391¹/₄	66³/₄	49³/₄
19. martā	119	378¹/₄	54³/₄	50⁵/₄
13 aprilī	111	346¹/₄	49¹/₄	38¹/₂
18 maijā	112	296	45³/₄	40¹/₂

Kamehr wara zena salihdsinot ar wideja janwara zenu, krituses pawisam pa 9%, twana un zinka zenas kritu'schas par 21—22%. Bet zenu krischanās Anglijas tirgû tigi neturetnajàs. Jau 25 junijā „Berliner Tag blatt“ sinoja, ka Anglijas zenas no jauna zelas. Wara zena pazehlās no 2 schil 6 peniseem lihdi 6 schil. tonnā; olwai no 5 lihdf 10 schil. Tahlak laikratsts sino, ka tirgû juhtams stiprs peepraſijums pehz dselſs rudas, pee kam peedahwajums ſedj tikai weenu daku no peepraſijuma.

Naw ſchaubu, ka sinamu eeſpaidu uſ zenu kriſchanos Anglijā darija ari Anglijas mahrzinas kurſa paleelinaſchanās Amerikā, kas iſſkaidrojams ar ſelta iſweſchanu uſ Njujorku.

Wiskolſturigako zenu kriſchanā ainu ſneedſ Wahzijas tirgus, kurā kuũojas newis Anglijas un Amerikas, bet ari ta ſauzamo „neitralo“ ſemju eeſpaidi Wahzijai, kura ſpeesta eeguhdates leelako daku neiſſtrahdatu produktu un pahrtikas no ahrſemem gluſchi dabigi waredeja peeskanot ſawas eekſchejas zenas paſaules tirgus zenam. Zenu lihmeni Wahzijā leelā mehrā noteiza Wahzijas markas kurſa zelſchanās woj kriſchana ahrſemju tirgos.

„Berliner Tageblatt“ ſaſtobdijuſt ſekoſchu zenu pahrgroſibu tabeli par 1920. gadu (Berlines zenas):

	Marta ſahkumâ	Maija beigâs	30 junijâ
100 kilo ſudraba	2,200	850—875	800—805
100 „ elektr. wara	4,476	1,609	1,500
100 „ balt. ſkahrdes	1,750—1,800	450—475	425
100 „ zinka	1 675	550	540
100 „ alwas	11,800	8 400—4,500	3 900
100 „ nikela	8 000	3,800—4,000	3 600
100 „ min. [illegible]	8 225	8 225	8,225
[illegible] (tonne)	4,760	2,920	2 240
[illegible] (50 kilo)	380—540	28—24	27—29

Wiswairak kritusčhàs ohdas un ohdas iſgatawojumu zenas. Kurſu zena krituſes no 320 m. martā un 290 m. aprilī uſ 160—180 m. junija beigâs.

Tahdā ſinā zenu pahrgroſibu ſewiſchkibas Wahzijā parahdas eekſch tam, ka ſtarp daſchu preekſchu zenam ir leela ſtarpiba ſwahrſtiſchanās ſinā, pee tam daſchu preekſchu zenas krituſchas par 76%, zitu turpretim par 20—24% un t. t.

Kā jau aiſrahdits ſtrajā, zenu kriſchanās Wahzijā wiſpirmā kahrtā iſſkaidrojama ar Wahzijas markas kurſa pazelſchanos ahrſemēs. Ir ſalihdſinaſim zenu pahrgroſibas Berlines birſchā par to paſchu laiku, tad iſrahdijees, ka Berlinē makſaja:

	Marta ſahkumâ	Maija beigâs	30. jun.
100 Hol. guldenu	3673 50	1373 50	1358 60
100 Schw. franku	1618 25	664 80	698.80
100 Franz. franku	700 20	309 80	313 70
1 mahrz. ſterlinu	387 75	144 84	151 85
1 dolars	99.90	39.45	38.45

Salihdſinot ar Amerikas doleru Wahzijas waluta ir uſlabojusēs par 62%, ſalihdſinot ar mahrzinu ſterlinu par 58%, ſalihdſinot ar Schweizes un Franzijas franku par 57—55%, ſalihdſinot ar Holandes guldeni par 63%. Lai iſſargtos no kluhdam te jaaiſrahda, ka ſchihdi Wahzijas walutas uſlaboſchanās iſſkaidrojama newis ar Wahzijas markas pirſchanas ſpehjas pazelſchanos, uz kuras pamata buhtu raſchoſchanas ſpehku, wiſpahrejā lihmeņa pazelſchanās woj ari eekſchejās ſaimneezibas konjunkturas uſlaboſchanās, bet weenigi ar to, ka Wahzijas waldiba panahza no ſabeedroteem brihwas eeweſchanas noleegſchanu zaur okupazijas joſlu reetrumos un uſtahja ſtingri konditoreet importu un ekſportu, kas uſreiſ ainiſinaja tirdſneezibas apgroſibu un reiſē ar to ſeeſcha ſtiprumus pehz ahrſemju makſaſchanas lihdſekleem. Ta bachnalia, kura bij pahrwehmuſi Wahzijas eekſchejo tirgu, tika mihnami wahjinata, kas newarēja neatſaukties uſ walutas kurſa ſtahwokli. Bes tam wehala wirkne ſiku un leelu aiſnehmumu, kurus Wahzijai iſdewās noſlehgt Holandē un lihgumi ar ziteem walſtim newarēja neatſaukties uſ atteezibam ſtarp Wahzijas marku Holandes guldeni un ziteem walutam Iſpalhdſibu pahrtikas lauka, kuru Wahzijas eeſpehwot ſeem ſneedſ Amerikas wahzeeſchi un labdaribas beedribas, uſreiſ ſam ſinaja peepraſijumu pehz Amerikas dolara, ar kuru weenigi eeſpehjams makſat par Amerikas pahrtikas tranſportim.

(Turpmak wehl).

Komuniſtiſkās Internazionales 2. Wispaſaules Kongreſs

(Turpinajums.)

B. Lewi kreſi uſſtahjās pret wahzu neatkarigo ſozialiſtu uſnemſchanu Komuniſtiſkā Internazionalē. Winſch peewed wairakus dokumentariſkus peerahdijumus, kas pehz wiņa domām, parahda, ka neatkarigo partija ſiſtematiſki atſakās no iſtti rewoluzionaras zihņas un eet pa ſozial-patriſiſma zeku.

Emder Droſd pabalſta ſcho paſchu domu atteezibā uſ Schweizes partiju kura pat neatſihſt proletariſko diktaturu.

B. Deinigs atehlo to ſtrahdneeku maſu politiſkā garaſtahwokla ewoluziju, kuri tagad atrodas neatkarigo ſozialiſtu partijas rindās un runā par tām gruhtibām, kuras ſchis partijas wadoni iſwedot rewoluzionaru partijas liniju.

B. Schtekkers aiſrahda, ka kongreſā un perſonigās ſarunās ar winu daſchi beedri iſteikuſchi wehleſchanos, lai wahzu neatkarigo ſoz. partija galigi diferenzetos un lai wiņa notiktu ſchkelſchanās. B Schtekkers atſihſt ka neatkarigas partijas rindās paſtahw wairaki uſkati par proletariſko diktaturu, ſaimeeziſme ſauzi un padomju ſiſtemu un ka wiſa Wahzijas politiſkās dſihwes konjunktura un dabigā idēja atrihſtibas gaita paſchā partijā weel tagad ir laikā nerunā par to, ka partijā ir eeſpehjama ſchkelſchanās. Mums ir miljona armija rewoluzionaru ſemneeku, bet mums ari ſemneeki — kontrrewoluzionari. Mums ir miljonu armija proletariſkā inteligenzes (techniki, tirdſneezības kalpotaju u. t t.) kuru naw kreewu biedreem un kura apſtiprigi aiſſtahwēs proletariſko diktaturu un atweeglinās tās nodibinaſchanu. Atteezībā uſ teroru un ſpaidu lihdſekļu leetoſchanu muhsu ſtarp â naw domu ſtarpibu. Es pats runaju Leipzigā, ka rewoluzionarais terors daſchos apſtahkos ir neiſbehgams. Kad Wahzijā rewoluzija ſajutis naſi pee ſawas rihkles kā to ſajuta muhſu kreewu beedri, tad radiſees nepeezeeſchamiba pehz rewoluzionarā terora. Kreewijas Komuniſtiſkās un Wahzijas neatkarigo ſozialiſtu partiju daſchadās atnahſtibas gaita iſſkaidrojama ar to, ka mums nebij ar Kreewiju nekahda ſakaru. Ne tikai mehs bet ari wiſās tās komuniſtiſkas partijas kuras preekſchſtahwji ſche atrodās, neintereſejās par terora jautajumu un ſawā programmā to neapgaiſmoja. Beigās b. Schtekkers iſſaka wehleſchanos, lai ari pahrejee neatkarigo preekſchſtahwji paliktu par rewoluzionareem un Wahzijā ees roku rokā ar Komuniſtiſko partiju.

B. Sinowjews ſawā galu wahrdā reſumē debates, kuras rahdijās pee wiņa referata par uſnemſchanas noteikumeem Komuniſtiſkā Internazionalē. Winſch no jauna atgadina un paſtrihpo tās preſibas, kuras war dabudei Komuniſtiſkā Internazionale, ja wiņa pee weeno ſew tahdas partijas ka Franzijas ſozialiſtiſka partija un wahzu neatkarigie. Kopā ar to winſch net iſti peepraſa lai tiktu iſſihritas no reformiſtiſkeem elementeem tās partijas, kuras jau peeweenojuſchas Komuniſtiſkai Internazionalei, ka Italija, daſchu un, pa dalai norwegu. Winſch atrod, ka wiſi tee runatajt kur wiņam oponejuſchi, netikai ka apgaiſmojuſchi wiņu apgalwojumus, bet gan tikai weel wairak paſtiprinajuſchi. Bet reiſā ar to, b Sinowjews ar ne mas ſiku noteiktibu runā pretim teem „kreiſeem“ beedreem, kuri kategoriſki noraida kura katru domu par ſtarpiba peelaiſchanu Komuniſtiſkā Internazionalē pee wiņadeem apſtahkleem. Tahdu wedolli, leetojot ſchi weeta kā aiſſtahwji b. Bikdo iſteikumu, winſch no auz par ſaturiſmu un pee tam par neromatota un nepilnigu Preekſch kom Internazionales ahrkahrtig no ſwara newis atgruuſt tās maſas, kuras ſtahw aiſ ſtar partijām bet gan winas uſnemt ſawās rindās. Beidſot b. Sinowjews leek preekſchâ ſcho jautajumu, preekſch galigas reſoluzijas iſſtrahdaſchanas, nodot tam ſiſ Kongreſa ſchō preekſchlikuma peeremt.

Par atteezibam pret parlamentariſmu referē b. Bucharins.

B. Bucharins ſawu referata ſahk ar aiſrahdiſumu, ka winſch atteh las tikai to debatu ſeturu, kuras tika weſtas komiſijā, kura iſtiri ja jautajumu par atteezibam pret parlamentariſmu; par teſcham iſmaimau, to leek preekſchā Komuniſtiſkās Internazionales Iſpildu Komiteja ſtars b. Woiſchems un ka b. Bordiga uſſtaſees ka konterſ rent.

Nò ſahkuma b Bucharins ſihmē parakſti ſtarp parlamentariſma lomu lihdſ paſaules karam un ſchīs lomas attiihſtibu kara ſahkumā un wehlakā kara laikā. Wiſpaſaules karo rahdija atklaſt bas kalmeeris pirmām kahrtan ka iſnurojās ar to, ka imperiali tikās buſchi ſiſas intereſchu koſiba ar maſo oles proletariata intereſem, ja ne wiſa proletariata, tad wiſadā ſinā ar ſinamis dalas proletariata intereſem, ſewiſchki wiņa iwalſigetikās dalās, — ar to intereſchu kopib, uru ar leelu zihtibu noliedſ Kautskis ſawos darbos. Sch intereſchu kopiba reali dſihwē iſpaudās eekſch tam, ka arodneezibās beedribas, dſ ſtenā ſozialdemokratija un zitas proletariata organiſazijas, tā ſakot, eeaugu burſchuaſijas walſtis waras aparatā. Parlamentariſka nod wiņa ari bija weena no proletariata organiſaziju eeraugſchanas formam kapitaliſtiſkas ekſploatazijas aparatā. Burſchuaſiſka nosihme nagonaliſetee proletariata elementi kara laikā arween wairak un wairak ſaudeja ſawu noſihmi. Bet tagad wiſas proletariata organiſazijas paleek par ſchķiru zihņas eeroſcheem, paleek par ſchķiras kalpinaſchanas aparata atbruņotajām, burſchuaſiſkās walſts atbruņotajām, — ſchis organiſazijas zihņās par jaunu dſihwi. Lahk, kamdeht ari tagad parlaments preekſch mums naw ſaudejis ſawu noſihmi. Preekſch mums tas naw lihdſeklis ar kura palihdſibu iſſchķirt weenu waj otru jautajumu, kā tas ir preekſch reformiſteem, bet gan arena uſ kuras mehs ſaduramees ar burſchuaſiju, agitazijas lihdſeklis plaſchās darba maſās, lihdſeklis organiſet ap muhſu idejas karogu plaſchakās tautas maſas.

Ja no ſchi weedokla analiſē proletariata leelako ſaſtahwu parlamentos, tad tas iſrahdiſees pawiſam neapmeerinoſchs. Wahzijas parlamenta neatkarigo ſozialiſtu frakzijas ſaſtahwā eeet 82 delegati, no teem tikai 20 komuniſtu, 20 pawiſam noteikts reformiſtu un ap 40 ſtrahdā kopā ar burſchuaſiju. Labakā ſozialiſtiſkā partija, kura eeeet Komuniſtiſkā Internaz, ir itaku partija.

Franzijas parlamenta ſozialiſtiſkā frakzija ſaſtahw no 69 delegateem. No teem 40 noteikti oportuniſti, 26 delegati no zentra grupas, bet rewoluzionaree ſozialiſti tikai 2. Norwegijas partijai parlamentā ir 19 delegatu, no teem 11 labo, 6 zentra grupas un tikai 2 kreiſee. Un tā W Eiropas proletariata parlamentos repreſentē oportuniſti un reformiſti, labakā gadijumā zentrs, jeb pareiſak — zentrs ſwarſtās, t. i. to ſozialiſtiſko partiju zentrs, kuri pehz ſawa ſaſtahwa lihdſinas Wahzijas neatkarigeem. Un kas ir neatkarigo partija? B. Bucharins atgahdina ſawu ſarunu ar b. Hrasi, kurſch, ſaprotams ſewi ſauz par rewoluzionaru. Winſch b. Bucharinam parahdijis ſawu runu, kurā peerahdijis, ka kara ſpehka ſuhtiſchana uſ Somiju ir pret ſomu tautas intereſem, peemirſdams, ka kara ſpehka ſuhtiſchana pret Padomju Kreewiju, kā pret karu tairu walſti, ari ir pret tautas intereſem. B. Bucharins peewed wehl wairakus peerahdijumus iſ Hiaſes runas un ſaka, ka tee ſcham ir ſaraksligi, ja Hiaſe un zitie neatkarigās partijas lozekli, parahdidami ſawu oportuniſtiſko ſeju wehl ſew ſo proſam dehwē par rewoluzionareem. B. Bucharins peewed wairakus iſwilkumus ari no Otara Konas runas, kura eet runa par Montefjē, par ſawu ſpehju pahwihteſchanu, it ka wiſs, tikai neweena wahrda par Maſkawu. Starp zitu, pat Kautſkis atzeras Maſkawu. bet to winſch atzeras tikai tad, kad wajaga noſodit weenu waj otru nepareisch amu aktu waj faktu no Padomju waras praktikas. Neatkarigee reālās dſihwes jautajeenus gan iſſchķirt parlamenta zeļā. Neatkarigee eeneeſ parlamentā projektus, pahrlabojumus pee projekteem u. t. t., it kā tās ſozialiſtiſkas walſts waldiſchanas rahmjos warētu dot kaut kahdus reſultatus. B. Stmanis ſaka, ka neatkarigee newareſuſchi iſpildit Lewiga partijas programmu par eeſtahſchanos 3. Internazionalē tamdeht, ka wini baiduſchi aiſremti parlamenta wehleſchanās. Waj newar pahrneſt neatkarigeem ſozialiſteem, ka wini Leipzigas partijas lehmumu naw padariſuſchi par galweno loſungu parlamenta wehleſchanās? Wiſ teeſcham neatkarigee neſaprot, ka parlaments ir ne tikai tribīna, tikai rewoluzionarās zihņas eerozis, tikai lihdſeklis organiſet plaſchakas darba maſas preekſch neiſbehgamas brunotas zihņas ſtarp ekſploatatoreem un ekſploatateem? Lahdi ir parlamentariſkais oportuniſms, wiņa pſichologija. Preekſch mums wairak ſimpatiſkas Ar Dobk un Dobk ſtrahdneeku organizazijas antiparlamentariſms, kuri inſtinktiwi juht neuſtizibu pret oportuniſtiſko parlamentariſmu. Bet kad pehz b. Bordigas peemehra zenſchas teoretiſki pamatot noraidoſchu iſtureſchanos pret kura katru parlamentariſmu, tad tam ir pawiſam zita noſihme, un pret to iſtureeſ ar weſtingrako noraidiſchanu A Dobk un Dobk, organiſazijas ſtrahdneeki gluſchi weenkahrſchi neſaprot kas ir politiſka zihņa un naiwi domā ka wiſpahrejs ſtreiks ir arodneezibas, bet newis politiſkas zihņas jautajeens. Wini domā, ka dſeltenais parlamentariſms ir pareiſi iſpratta politiſko zihņu un kad wini wiſpahreiju ſtreiku noſtahda pretim dſeltenam parlamentariſmam, tad ſaprotams, ka preekſchroku wini peeſchkir ſtreikam zihņas weidam. Tas ir Markſa ſtrahneeku praktiſms kuri labi ſin ko noſihmē dſelteno imperialiſtu parlamentariſms no Gomperſa ſchaikas. Bet kad b. Bordiga nahk un atiht ſawu teoriju par to, ka ne tikai ſaredſibu, bet pat kura katra peeſkahrſchanās burſchuaſijai lihdſinas ſtrahdneeku ſchķiras grehkos kriſchanai, tad ſaprotams kā tahds apgalwojums nepeleen mehra eewehribas. Atbildot b. Bordigam, b Bucharins greeſch kongreſa wehribu uſ to apſtahkli ka daſchreiſ ſtr. pdreeſu deputata padomes, kuras ſaſtahw weenigi no ſtrahdneekeem, eet pa tiſti reformiſtiſku zeku. Bet no otras puſes pat tiri kapitaliſtiſkās ekſploatazijas aparatos wareetu eeſchmes uzht muhſu zilweeem, jeb ja war tā iſteiktee, — muhſu agenteem. Preekſch rewoluzionareem darbiba parlamentā ir ſtiprti bihſtama.

Es domaju — turpina b. Bucharins, — ka buhdſi rewoluzionara parlamentariſma pretineeki tamdeht gluſchi weenkahrſchi baidas eenemt ſchos ſchruſſtigos rewoluzionaros poſtenus. Kreewu leelineeki ſtrahdaja Lengyel likā, i Kerenſka preekſch parlamentā ſatwerſmes ſapulzē. Wini nebaidijās „ſtrahdat kopā“ ar burſchuaſiju, tamdehk ka wini tur gahja nedarit reformiſtiſku, bet gan rewoluzionaru darbu. Un wiſs tihſt parlamenti, kuros mehs neb ſam daliba, buhdſi kalpoja rewoluzijai. Jahs wehl neeſit iſbaudiſuſchi rewoluzionaro parlamentariſma. Kad Jahs ſahkeet ſtrahdat tā, kā ſtrahdajam mehs, kad Jahs ſahkſeet taiſit „ſkandalus“ parlamentos, tad ſahkſeet neeewehrot parlamenta manifeſtus, kad juhs ſahks areſtet, nodot teeſai, waj kad juhs pilnā mehrā iſmantoſeet parlamentu preekſch agitazijas un propagandas un dehļ ſtrahdneeku organiſeſchanas teeſchi zihņai tikai tad juhs ſaprotiſeet kas ir rewoluzionarais parlamentariſms W. Sierod, nerunajot nemaſ par Kreewiju, wiſu ſcho ſchķiru zihņas metoda rewoluzionarā leeldertas ar b. Liebknechta darbibu pilnigi apleezinajās. Ir partija iſti proletariſka, iſti komuniſtiſka, tad winai naw ko baiditees „ſtrahdat kopā“ ar burſchuaſiju, no ka tik wareni brihdina b Bordiga, — jo katra daſt piſchanās ar burſchuaſiju parlamentā preekſch iſti proletariſkas partijas noſihmē ſaburiem uſ zihņas lauka, noſihmē jaunu ſoli rewoluzionarā ſchķiru zihņā.

(Turpmak wehl.)

Diplomatiſkee dokumenti.

Anglija un Padomju Kreewija.

(Beigas.)

4 augustā Loid Dſchordſchs un Bonar-Lou iſſaukuſchi pee ſewis b. b. Kamenewu un Kraſinu un paſinojuſchi, ka atkahpjot pee malas ſarunu pagahtni wini gribot rehkinatees tikai ar paſchreiſejeem realeem apſtahkļeem, ſchee apſtahkļi paſtahwot eekſch tam, ka ſarunas par pameera noſlehgſchanu wehl neeeſot eeſahkuſchās un Padomju kara ſpehks wirſotees uſ Warſchawu pehz triſām deenam ſlote buhſchot gatawiba, iſdot rihkojumus par blokades atjaunoſchanu un Danzigā eeſahkta kara materialu iſkrauſchana. Lihdſ pirmdeenai Loid-Dſchordſchs parlamenta neuſtahſchotees.

Pehdejas ſinas wehſta, ka tomehr angļu ſlote jau iſgahjuſi juhrā.

5 augustā b. Kamenews nodewis Anglijas waldibai plaſchu noti, ar aiſrahdijumu uſ to, ka Anglija, kā ari Polijas waldibas eepreekſchejas notes paſchas runajuſchas par ſarunam par pameeru un meeru; tad Kreewijas delegazija no Polijas dabuj teem peepraſija dabut pilnwaras ſlehgt ſarunas ari par galwenajeem meera noteikumeem, pehz deleg. ti atgreeſās atpakaļ uſ Warſchawu; bet Padomju waldiba nekahdā gadijumā un wehl ſewiſchki tad, kad Wrangelis balſtits no Antantes, wed kara darbibu pret Padomju Kreewiju, newar pahrtraukt kara darbibu, neſaneemdama no Polijas noteiktas garantijas, preekſch tam ari newarēdamas peenemt galwenajos meera noteikumus; Padomju preekſchlikums ir tikai kara operazija, kura neatkarigi uſ meera lihgumu un neapdraud Polijas walſts patſtahwibu un neaiſkarenibu wiņas etnografiſkās robeſchās, kas tagad ſarunās ſahkees, tikai kad wini meera galigi noteikti, pehz delegazijas ſchnoti Anglijas waldiba 20. junijā ſinoja, ka wina neeewehroja ſarunas ſtarp Kreewiju un Poliju zitu walſtju preekſchmeta; mehs wiſi wehl tagad eeſam par uſſkatu, ka teeſchas ſarunas ſtarp Kreewiju un Poliju wiſlabak eewehros abu tautu intereſes, pee kam Padomju waldiba, kā weenmehr, atſihſt Polijas brihwibu un neatſkaribu un ir ar meeru noteikt Polijai pat iſdewigaku robeſchu, kā tā, kuru noſihmeja Augſtakā padome.

Beigās pehz 4. augusta ultimatuma ſarunu weſchanas eeſpehja tapa paſliktinajās, tomehr ſarunas ar Anglijas waldibu jo projam turpinas. Peedraudejums, ka Anglijas flote jau iſgahjuſi juhrā, rada apſtahklus, kuri nipri atgrahtina peenoſchanos ſtarp Anglijas un Kreewijas waldibam.

Ap ſarunam Londonā.

Pehz „Deili Telegraf“ ſinam, Lloid-Dſchordſchs, peenemdams b. b. Kamenewu un Kraſinu, aiſrahdijis wiņeem uſ to breeſmigo atbildibu, kuru uſ ſew, uſnemotees Padomju Kreewijas politikas waditaji. Lloid-Dſchordſchs teizis, ka ja Padomju Kreewijas meermihliba teeſcham eeſot iſta, tad wina newarot darit ta, lai weſelu meter ka eeweltu karā tikai tamdehļ, lai ſakautu Poliju.

Eewehrojot to, ka ſarunas ſtarp Padomju Kreewiju un Poliju Minſkā warot wilktees ſtiprigi, awiſe aiſrahda, ka buhtu riſkanti nedot Polijai tuhlitein palihdſibu un pretot ſarkanam karaſpehkam galigi Poliju ſakaut.

Hirſt radio no 7. augusta wehſta, ka Londonas ſarunas nonot ſtrupi nenahſi. Kamenewam neti Anglijas waldiba new rejuſi atiht par ap... , bet wehlak pehz politiſchās apſpreeſchanās bruhdſ kas noſkaidrojees.

Karſch ſtarp Padomju Kreewiju un Poliju.

Iſ operatiwam ſinam no 8.—10. auguſtam.

Reetrumu frontē. Pluſkas wirſeenā muhſu uſbrukoſchās karaſpehka dalas nonahja pee Narewas upes. Plozkas wirſeenā muhſu karaſpehka dalas eenehma Proiniſchas un Oſtrokentkas pilſehtas. Sagubhiti gubhiteki, loſchmeteti, artilerijas peederumu noliktawa. Uſbrukumos turpinas, pee kam mehs eenehmam wairakus punktus 18—20 werſtes uſ deenwid reetrumeem no Oſtrokenkas. Nowogrorgiewſkas wirſeenā pehz ſihwām kaujam mehs eenehmam wairakus punktus 10—8 werſtes uſ ſeemeļu auſtrumeem, auſtrumeem un deenwid-auſtrumeem no Mlawas pilſehtas. Wirak uſ deenwideem mehs eenehmam Brojas

Rakstneet.

„Jaunatnes lapina" pehdejā laikā varahdas koti reti. „Sarkanais Karogs", „Komunists" un „Sibirijas Zihna"*) isnahk bes „Jaunatnes lapinas". Kas tam par eemeslu: waj jaunatnei naw wairs ko teikt, waj wiss jau isteikts?

Newar buht. Wehl Kreewijā jaunatnei darba daudf. Dasch dafchadi kairam eet. Daudf ko jautat, daudf ko stahstit. Daudf kas par nahkoscheem darbeem un dsihwi sazeest.

Weens, otrs neapmeerinots skaigā: nar jaunatni rakstu tik maf, neisnahk pat „Jaunais Komunists".

Nawe, draudsin, wairs wezee laiki, kad redakzija teedeja sinowu stahstit algotu darbineeku, kas pildija awises waj sch rnaka slejas. Gribi tu awisi lasit, wal ati pats winā rakstit.

Teescham, weenā, otrā weetā isnahk rakstiski waj heltografeti shurnal („Jaunee Asni", „Liebknechts") isnahk awise. Bet tas tik no eesch ne a dstem beedreem. Scheem beedreem schos schurnalus wajaga suhtit Zentralam Birojam. Tā rasees materiali preeksch lapinas drukatā schurnalā „Jaunais Komunists".

Bet tas wehl naw neko. Ne wisur isnahk schurnali. Te nu jadibina literariskās (jaunradischanas) kolegijas. Beedreem jaapspeesch sawi un zita darbi tajuhtz aikaujas, ar kiti, wehlejamt par sawu un kolektiwa dsihwi un darbu fabrikā, darbnizā, saddscha, skolā, eestahdē, mahjā, sabeedribā. Jikas par literaturas jaunradischanas darba, weslamas kolektiwu, saraksstot perstrebloiumus, wehstijumus, rakstura ajumus, salahdinajumus, stahstinus, dramatiskus darbus, sinatniskus darbus. Darbini eeweetojami weetejā schurnalā. Kur tahds neisnahk, winsch ir nodibinams, waj ari darbini teeschi suhtami Zentralbirojas redakzijas kolegijai.

Zentr. Birojam ir eesuhtama weetejā kronika — weetejās dsihwes weikimes un neweiksmes. Par komunistiskās jaunatnes — atsewischkās sekzijas studiju darbibu, atsewischkeem darbibas wakareem, jaunewedumeem, isrihkojumeem, ekskursijam, darbibu jaunatnes wispahr, skolam, darba weetam, eestaidi u. t. t., sinatniski apzerejumi, itin wiss, kas nitrauz un esina rrahtu, juhtas, garba, kas ir pamahzojchs waj ari nosodajchs. Kuhdas wajadsibas ari zitas, labakas paraugmeernus eesuhtas ari ziti beedri.

Lai speh'igakee beedri neesdawajas, ka beeleek ar mutisto ogitazijn. To dsirdes tik daschi, juhsu darbus redses tik nedaudsi. Rakstneet — un jums lihdsi dsihwes plaschās jaunatnes masas. Rakstot juhs waj larnejat jaunatnes kustibu, isweedoat apfinizus sabeedriskos sejzijas — un augiat ari paschi lihdsdarbojotees prese

Neustraugatees, ka wilcoda skuhdaina, ka norakstit neweikl. Ne wisk ir jamnosijas beiguschi. Gan islaks.

Raksti wisi, beedri! Rakstet jaunatnes Zentralbirojam par sawu dsihwi un darbu, eesuhtot sawus literariskos, dramatiskos, sabeedriski-sinatniskos darbus, awises rakstus, sihmejumu; nodibinat literariko-jaunradischanas kolegiju, rakstot atsewischki un kolektiwi, isdodat schurnalu, awisi; sarakstitees ar zitām sekzijam.

Dsihwe taps interesantaka, bilgaka. Jsnedekas parahdijees jaunatnes lapina „Zihnā", „Sibirijas Zihnā", „Sarkanā Karogā", „Komunistā". Tad schurnals „Jaunais Komunists" isnahks kahrtigi, buhs ne preekich, bet paschas jaunatnes schurnals.

Rakstat! A. Swelme.

*) „Sib. Z." pehdejā laikā Jaun. lap. parahdas. Red.

Jaunatnes darba inspekzija.

Pirmais likums par jaunatnes darba aisfardsibu tika isdots 1802. g. Anglijā. Winsch skaneja, ka jaunatnes darba laiks teek aprobeschots uf 12 stundam un ka naktsdarbs preeksch jaunatnes ir aisleegts. Kapitalisti scho likumu neeewehroja. Kreewijā pirmais darba aisfardsibas likums tika isdots 1882. gadā. Likums aisleedja nodarbinat behrnus wezumā lihds 12 gadu; preeksch 12—15 gadu wezeem aprobeschoja darba laiku lihds 8 stundam, ka ari noleedsa preeksch wineem naktsdarbus.

Wisa walsts waldibas isdewa schahdu likumu speestas no strahdneeku nemitigeem streikeem. Nekur ne waldiba, ne ruhpneeki schos likumus neeewehroja. Par jaunu zehlas streiki un — waldiba dewa jaunu likumu: jaunatnes darbs newar tikt ismantots wesel bai kaitigos usnehmumos, ka ari teek eewesti darba inspektor, par kahdeem waldiba atsihst kā wislabakos — fabrikantes. Pilsonu tautinas ka darba inspektrijes neistrauza ruhpneekus. Likums, pastahwot kapitalistu warai, netika eewehrots.

Padomju wara isdewa likumu, ka jauneeschi wezumā lihds 14 gadu nedrihkst tikt nodarbinati. Wini teek aprobeti no sozialās apgahdibas, eewestoti internatos — skolas. 14—16 gadu wezee tapat eeweetojami skolās un internatos, bet kur wehl naw eespehjams isweest, winus nedrihkst nodarbinat wairak par 4 stundam (isbihu laizina walsts ekonomisko apstahku dehl 6 stundas), bet wezumā no 16—18 gadu 6 stundam (isfaiziнu, apstahku dehl kā pirmo 8 stundam) deenā. Jauneeschi wezumā lihds 18 gadu kotiā uf ehmuma teek registreti ih aschā grahmatā. Nekur darbs preeksch wineem ir noleegts. Jstaita weisla rinda likumu, instrukziju, kas normē jaunatnes darbu. Padomju wara ir strahdneeku wara un tihei dabigi, ka wina ruhpejas par strahdneeku jauneeschu, pusaudschu un behrnu darba un dsihwes apstahkleem. Tagadejee darba inspektori teek wehleti no profesionalām fawee nibam, kas sastahdas no 70% strahdneeku, apm. 60% komunistu. Bet ari schee inspektori, neraugotees uf dandeem darba aisfardsibas noteikumeem, uf tā, ka fabr. sawodu komitejas sastahdas no strahdneekeem, nemareja nostahdit jaunatnes darba aisfardsibu.

Teescham, aif techniskeem apstahkleem tagad ir loti grahti isweest jaunatnes darba aisfardsibu: traucit darba spehka, ruhpneezibas militarisechana, jaunne zaas sabrukums. Te wajadsiga zihtiga aze, kas randsitos, kur un kā wislabak isweest jaunatnes darba aisfardsibu. Wairak ka teolad pee schi jautajuma noskaidrischanas ir eerizeta jaunatne. Tā ir darba komisariats uf Kreew. Komun. Jaunatnes Saweenibas preekschlikumu isdewa rihkojumu par darba inspekzijas asistenteem.

Schis asistents teek isweletas plaschā jaunatnes konferenzē. Winsch ir jauns, pasihst jauneeschu dsihwi, jo no winu widus nahk, winsch uftur sakarus ar saweenibu, ir pehdejas darbineeks, un talab asistents naw un newar tik ahtri pahrwehrstees par eerehdni. Wisgaureem winsch zenschas isweest weenu: uslabot jaunatnes darba apstahklus.

Darba asistenta peenahkums ir gahdat lai jaunatnes darba aisfardsiba teek weeta wisā pilnibā, sewischki sihkruhpneezibā un amatneezibā, kur wina ir stipri nowahrtā. Asistents naw administrators, bet winsch wisu novehro un par wisām nebuhschanam sino darba inspektoram, pee kam raugās waj nebuhschanas ir nowehrstas. Tā asistents isaug par labu darba inspektoru.

Padomju wara, jaunatnes saweeniba weiz koti daudf jaunatnes darba apstahklu labotschanas finā, bet darbs wisā pilnibā warēs tikt weikts, ja paschi jauneeschi wisu sawu masā pee wina stahs. Katra darba jauneescha peenahkums ir darbotees sawā komunistiskā Jaunatnes Saweenibā!

A. Swelme.

K. K. J. S. Samaras Latweeschu sekzijas darbibas plaas.

(No 1. janwara — 15. junijam 1920. gadā.)

Wisu seemu, sekzijas wahjas darbibas zehloni bija lihdsekku truhkums. Daudsreis, weenigi tikai aif telpu truhkuma nebija eespehjams sekzijas beedreem sanahkt uf pilnām beedru sapulzem, noturet teatra mehginajumus un t. t. Pawasarā sekzijai isdewās dabuht istabinu pee latweeschu skolas.

Eestahjotees pawasarim, darbiba sekzijā pamira. Bija nowehrojams disziplinas un wisparigā darba spehju krischana. Darbiba studijās bija galigi apstahjusees. Darbojas wehl weenig dramatiskā studija. Politiskās studijas darbiba bij koti wahja, jo winas darbibas plans bij neapmeerinoschs.

Maija mehnesī sahkumā darbiba sahka mazumi pazeltees. Pazehlās beedros disziplina un darba spehjas. Beedri atgreeschas pee darba ari studijās. Darbiba atjaunojās politiskā un dramatiskā studijās. No jauna tik noorganiseta literariskā studija.

Politiskā studijā uf beedru wehleschanos lihdschinejais darbibas weids, t. i. lekzija lasischana, tika aamainits pret jautajumu un diskusija wakareem, kuri studijas darbibu padara dsihwaku, sekta wairak pee paschas dsihwes un iswirsa no paschas dsihwes dafchadus jautajumus. Wispahri tomehr politiskā studija darbojas ne wisai teizami. Eemeslis tam speheja galu beedru truhkums is paschas jaunatnes widus, kas spehtu pahreejos beedrus pazelt paschdarbibu. No partijas usaizinatee wezakee beedri ari newar pazelt scho paschdarbibu. Jaunatne wrenkahrschi kautrejas no wineem; daudas dabutek, runat, sako: „lai tee gudrakee runā!" . . . Slikti eet ari uf politiskas studijas darbibu atstatij literaturas dehl. Schait Zentralbirojam japegreesch leelaka wehriba un pehz eespejas jeizijas beeschaki jaapgahdā ar nepeezeefchamām grahmatam.

Dramatiskā studija darbojas peeteekoschi labi. Instruktors studijai ir jaunatnes beedris.

Eestudetas un izrahditas sekoschas ludsinas:

1) „Zihna dehl sarkaneem Urаleem", 2) „Kontrrewoluzija", 3) „Kronis"; wisas tulkotas no kreewu walodas. Eestudetas wairakas deklamazijas. Tika eestudeta L. Andrejewa luga „Sawwa", bet studija bij jaatteiraug dafcheem beedreem — lihdsspehlekeem atsejot no sekzijas.

„Sawwas" weeta paschlaik teek eestudeta „Barehnite Hijie". Uf nodomato konzertmitinu, kuru sarihkos 15. julijā dramatiskā studija bez tam wehl eestudē E Sculera „Atpestischana", ka ari teek mahzitas deklamazijas. Truhkst studijai peemehrotas ludsinas. Usaizinam Z. biroja wina drihsumā isfuhtit ludsinas.

Preekschlikums: Usaizinat wisas latw. sekzijas, lai winas jau pahrtulkotās, jaunsazeltas un jaunisnakuschās ludsinas, kas irdas atsewischku sekziju rihzibā un kas jau no sinamam sekzijam iseetotas, suhtitu Zentralbirojam, kas atkal sewuh ahri winas isdalitu par tām sekzijam, kurām winas truhkst.

Literariskā studija sawu darbibu eesahka maija mehnescha sahkumā. Schi studija, par kuras pastahweschanas eespejamibu daudsi beedri pakratija galwas, — tagad strada labi. Darbiba is paschas galwenām kahrtam fon isnahkuscho jaunatnes schurnalu u. z., kā ari paschu beedru darbibu apskatischana un istirfaschana. Ir sastahdits studijas schurnalitis, kursch isnahks tuwakās deenās.

Lai studijas darbiba klusta wehl rosigaka un interesantaka, buhtu wehlams, ka atsewischkās latw. k. j. sekzijās isnahkuschee literariskee darbi, kā schurnali un usfaukumi un zitu isfuhtiti ari wisām zitām latw. sekzijam. Schait rastos materiali literariskas studijas preeksch istirfaschanas, wei dotas proletariskā kritika, saistit s at ewischkas k. j. latweeschu sekzijas un buhtu skaidrs pahrskats par toposcho proletariskās jaunatnes mahkslu. Preekschlikums Z. B. issuhtit wisam sekzijam pahrejo sekziju adreses lihds ar usaizinajumu scho tuhlin isweest dsihwē.

Sporta studija noorganisejas tikai beidsamā laikā. Ka darbibas plans ir paredsets „solokolaja gimnastika" un weeglā atletika.

Weidoschanas mahkslas studija wehl atrodas organisechanas studijā, tomehr, kā israudas, wina buhs darbiba spehiga J. struktors no beedru widus. Darbiba mafāk wahja. Weens no galwenakeem zehloneem ir agitatoru spehju truhkums. Padarot ir isdarita partijas beedru kas jaunaki par 21 gadu registrazija. Registrazju lihds galam nekahwa isweest paschreisejā wisu partijas beedru registrazija. Ir domats sahkt bespartejiskās darba jaunatnes registraziju.

Nolemts sasaukt Samaras wispilsetas strahdneeku jaunatnes konferenzi. Gatawojot wisās studijas rihgot gat wajas uf preekschā stahwoscho konzertmitinu.

Politiskā studija no sawa widus issihdisije dinus beedrus referentus. Literariskai studijai usdots isdot uf konzert-mitinu schurnalu un usfaukumus darba jaunatnei. Dramatiskā eestudē ludsinu un deklamazijas. Sekzijā paschlaik skaitas 33 beedru. Beedru sastahws — strahdneeku jaunatne, tad padomju darbineeki, skolu jaunatnes sekzijā koti maf. Pilnas beedru sapulzes noteek reif nedelā. Sawisam notikuschas 20 pilnas beedru sapulzes un 25 presidija sehdes.

Referati pilnās beedru sapulzēs nolasiti 15 referati, par sekoscheem jautajumeem: par darba skolu, tekoscho momentu, t. d. j. isdewumeem, starptautisko stahwokli, par politiskās sekzijas nosiztumi un t. t.

Pilnās beedru sapulzes zaurmehrā apmeklē 22. beedri. Ekskursijas notikuschas 3. Ekskursijās peedalas zaurmehrā 15 beedru. Pahreizeem naw fwabada laika, jo tee padomju darbā teek ajumti ari swehtdeenās. Politiskās studijas darbibas wakari notikuschi 28 Studijas darba wakarus apmeklē zaurmehrā 20 beed. Darbiba politiskā studijā obligatoriska. Dramatiskā studijā 10 beedri. Darbibas wakari notikuschi 36, teatra israhdes 2. Literariskā studijā darbojas 12 beed. Darbibas wakari notikuschi 11. Jsstrahdati 23 daschadi darbini un 2 jau isnahkuschee schurnali (zentra.)

Sawas darbibas studijā eemerguschi 5 beed. Sporta studijā peerakstijuschees 18 beed: Katra wakara sekziju apmeklē ap 15 beedri. Atteezibas ar kreewu beedreem labas, tikai kreewu rajonā, pee kura sastaw Lat. Sekzijas ahrkahrteji wahjsch, naw disziplinas un noteiktibas taweh paschdarbiba neeesspehjama. Finansielee apstahkli koti slikti. No Samaras K. J. S. Gubkoma lihds schim wehl naw sanemti nekahdi lihdsekli.

Latweeschi, partijas beedri isturas pret jaunatni pasiwi, daschi beedri pat ignoriski.

Preekschsehdetajs: Mikelson.

Sekretars: Peterson.

Jaunatnes interpazionalais wakars.

Katrinoslawā, 2o. Junijā tika sarihkots jaunatnes internazionalais wakars. Wakars bij kupli apmeklets no daschadu naziju jaunatnes. Sahkumā tika noturets mitinsch, kurā uftahjās oratori no daschadām nazijam. Runatai norahdija uf schahdu wakaru leelo nosihmi tagadejā proletariskā rewoluzijā, ka tautu tuwinaschu un beedrotaju zihnā pret wispasaules burschuasiju.

Pehz mitina sahkās israhdes. Musikalo daļu isijilda Pelitiskās Nodalas orkestris. Tika israhdita weena muluma un latweeschu weenzehleena ludsinas. Latweeschu sekzija isc hdtas Blaumana weenzehleena ludsinu „Pehz mitina". Zinas sekzijas ar preekschnesumeem nebij nahkuschas.

Beedri sejojeet schos preemehram un sarihkojat ari zitur schahdus wakarus, jo tikai ar schahdu beedroschanos mehs spehsim isnihzinat wezo kapitalisma atwisi — tautibu naidu kursch wehl tik ra mehra rauzē rewoluzijas attihstibu. Tikai ar tautibu saaroschanos zaur stiprā mehs buhsim lihdschi wisgreetako pamatu Jaunatnes Internazionalei un un lihds ar to nodroschinajuschi wispasaules rewoluziju. R. Dreimanis.

Orlas jaunatne.

Orlas sekzija sarehdeen, 18. julijā sarihkoja isrihkojumu Dramatiskā studija, nesen tikai darbu eesahkusi, wakaru bija noorganisejusi labi. Uswedа Apsestijas ludsinu „Sauite". Peedalijas sarkanarmeeschu garnisona kluba koris, kursch ispildija dseesmas kreewu walodā un atstaja koti labu eespaidu. Pehz tam sekoja deklamazijas.

Apmeklétaju skaits bija apm. 300, kas preeksch Orlas ir leels. Steinbergs.

meestinu un Malinas stazijas. Wladowas rajonā pretineeks ar 3 tanku palihdsibu isrbdaja stipru pretusbrukumu. Kaujas turpinas. Bugas abās pusēs muhsu karaspehks paprewarot eenaidneeka pretoschanas, tur ina usbruka eetrumu wirseenā. Sewischki stipras kaujas norisinas pee Kasilowas meestina. Wengrowas wirseenā mehs eenehmam Sokolowas zilsehtu. Usbrukums turpinas.

Sedlezas un Lukowas wirseenos uf Bugas kreisā krasta muhsu dakas salauschas eenaidneeka pretoschanos eenehma Wisaterowas staziju un daschus punktus 10—15 werstes uf rihtrumeem no Bugas. 10—15 werstes uf deenwideem no Brest-Litowskas mehs eenehmam wairakus punktus. La uswasas wirseenā 9. augustā mehs eenehmam Bilas pilsehtu. Wladowas rajonā norisinas zihnas dehl Wlodowas pilsehtas eenemschanas.

Deenwidus-reetrumu fronte. Wladimiro-Wolfskas rajonā 7. augustā muhsu kara spehka dakas eenehma Wladimiro-Wolskas pilsehtu. Holmkas rajonā, uf austrumeem no Holmskas pilsehtas, mehs pahrgahjam Bugas upi un turpinam kaujas uf schis upes reetrumu krasta. Wladimiro-Wolskas rajonā mehs wehl eenehmām Lokatschi meestinu un wairakus punktus 10—18 werstes uf seemeku-reetrumeem no schi meestina. Brodas rajonā 30 werstes uf seemeku-reetrumeem no Brodas mehs eenehmām wairakus meestinus. Tarnopoles rajonā norisinas kaujas 10—15 werstes uf reetrumeem no Tarnopoles. Barchitichi rajonā muhsu dakas, pahreedamas Strypas upi, turpina zihnas dehl Batschitschi pilsehtas eenemschanas. Pee Dneistras un Melnās juhras peekrastē bes pahrmainam.

Krimas rajonā. Hersonas un Berislawskas rajonā mehs pahrgahjam uf Dneepras kreiso krastu. Muhsu usbrukums turpinas. Sagubstiti gubernatori, loschmetaji, sinates un daudf patronas.

Werchne-Tokmakas rajonā mehs eenehmām Werchne-Tokmaku un Obitatschnaju. Muhsu usbrukums turpinas.

Starptautiskā proletariata solidaritate.

Aeween wairak peerahdijumu par to, ka W.-Eiropas proletariats ne tikai ar wahrdeem bet jau ar darbeem nahk palihgā sozialistiskai Kreewijai zihnā pret wispasaules kapitala. Schi palihdsiba paschlaik wislabaki israuschās eeksch tam, kā winsch W.-Eiropas kapitalistiskām walstim neslauj Padomju Kreewijas atklahtako eenaidneeku Polijai, a gahdat ar kara materialeem un neatwehlet winai jaunus karaspehka dakas, dsihju dsimaugs dams un dat atturedams scho materialu un karaspehka daku pahrwesachanu.

Sino, ka Magdeburgā (Wahzijā) strahdneeki aturejuschi wilzeenu ar angļu amuniziju, sastahwoschu no 15 wagoneem, kurich tikts suhtits uf Poliju. Strahdneeki naw peelaidusch wilzeenu tahlak sahkt.

Pehz zitam sinām, Berlines strahdneeku deputatu padome greesees ar usaizinumu pee ūargeartijas strahdneekeem, metalstrahdneekeem, ebdraun weeln pogat mtaleem u. z., kurā usaizina neisaldot neweenu Antantes pasuhtijumu preeksch Polijas. Lai Wahzijas strahdneeki waretu aistureт kara materialu suhtischanu uf Poliju zaur Wahzijas teritoriju, usfaukumā teek peerahdits, lai Antantes ofiziali atsihtu, ka wisus tos sawus transportus, kuras winai eeh Wentspiles lihgumu ir teesiba suhtit par Wahzijas teritoriju; tas nepeezeeschamas preeksch tam lai minetos suhtijumus waretu atschkirt no teem, kurus Antante zaur Wahzijas teritoriju suhta uf Poliju.

Erfurtē aturets transports ar franzisku saldateem un kara materialeem, kursch tikts suhtits uf Poliju.

Baltkreewijā issludinata Padomju republika.

Politiskā dakā rajonā sinaps zita teikts: „Baltkreews uf darba kausches mainu gaitu, kuras ir istaisita 1919 gada februarī padomju kongresā un ar Sarkanās armijas reetrumu fronte Rewoluzionarā Kara padomes eeteikumu, pehdi uscham strahdneeku un semneeku wahrdā, Baltkreewija teek issludinata par Padomju Sozialistiskā republika. Wiss poku plopantu laumi un rihkojumi par privatihpaschumu atzunoschanu teek atzelti. Privatihpaschuma teesibas uf semi teek atzeltas uf wiseem laikeem Baltkreewu rada, ka ari wisas Baltkreewijas burschuasiskas un burschuasiski-muischneeziskās waldibas teek issluditas par gahstām. Sozialistiskā Baltkreewijas Padomju Republika un Padomju Kreewijas Republika ka dsi lihdsigas walstis teesibas un stahw weena pret otru, kā lihdsiga pret lihdsigu un winas sawus kar spehkus nodod sem kopejas Sozialistiskās republikas wirspawehlneezibas. Ar diplomatisko sakaru usturechanu ar zitām walstim Baltkreewijas Sozialist. Pad. Republika fasinas ar Padomju Kreewijas Soz. Republiku. Wisas walodas un tautibas bauda weenlihdsigas teesibas. Lihds padomju kongresa sanahkschanai wara teek pahrdota Baltkreewijas kara rewoluzionara komitejai kuras sastahws eeet: no komunistiskas partijas — Litdens, Tscherwakows, Knorinsch un Adamowitsch; no Bunda — Weinschteins; no Baltkreewijas Komunistiskās organisazijas Zentralkomitejas — Ignatowskis; no Baltkreewijas arodneeziskо beedribu Minskas gubernas Zentralpadomes — Krinizkis.

Baltgwardu warā.

Ihss pahrskats par arodneezisko kustibu Igaunijā.

Arodneeziskās beedribas Igaunijā sahka atjaunot sawu darbibu 1918 g. nowembrī, t. i., tai laikaetā, kad sahka sabrukt wahzu okupazijas wara. Arodneeziskās beedribas bij padotas baltam teroram, kas sewischki pastiprinajās pehz sarkanās armijas atkahpschanas, t. i. 1919. g. janwarī un februarī.

Pilsehtas rajona latw. sekzijas pilnâ beedru sapulzê

zeturtdeen, 12. augustâ sch. g., plk. 7 wakarâ,

referats

buhs no Treschâs Internazionales otrâ kongresa Amerikas preekschstahwja b. Jurgis ...r

Strahdneeku kustibu Amerikâ.

Wehlak us strahdneeku lihgeem tika usrakstita ka wispahreja sapulze. Schai sapulzê masineeki un sozialistu-rewoluzionari eenehma no 120 weetam 71, t. i. — wairakumu.

Masineeku un sozialistu rewoluzionaru jaunâs waldibas pirmais solis bij arestejot Reweles arodneezisko beedribu zentralâs padomes prezidiju. Tas tika pamatots ar to, ka prezidijs it kâ no „ahrejâ eenaidneeka" esot saņehmis 4 milj. rubļ. pabalsta nemeeru un streiku organisēschanai walsts eekschēnē. Reweles fabriku un sawodu strahdneeki usfahka streiku un peeprasija arestēto atswabinaschanu. 15. maijâ 126 Reweles arodn. beedribu delegati, 3 atturotees, nolehma isslubinat masineeku awisi „Sozialdemokrats" sem boikota. Boikotu pabalstija wisas Reweles arodneezibas beedribas, kâ ari Pernawas un Arensburgas arodn. beedribu zentralâs padomes. Sakarâ ar boikotu „Sozialdemokrata" tirascha krita par 60%.

Masinreiki strahdneekeem peerahdija, ka pakļaujot sozial-demokratisai reakzijai, nawa eespehjams no legala zentra wadit ekonomiskus streikus. Strahdneeki to saprata un jau nowembrî notikuschais streiks tika wadits no nelegala zentra.

Minetâ arodn. beedribu delegatu sapulze ari noteiza arodneezisko beedribu turpmako taktiku. Tika nolemts, kâ arodn. beedriba neuslsahks nekahdas sarunas ar darba ministriju, kamehr nebuhs atswabinati aresteetee zentralpadomes lozekli un ka winas noteikti atraidis darba ministrijas mehginajumu pahrwehrst arodn. beedribu zentralpadomi par pakļautigu komisiju pee darba ministrijas. Lai gan arestetee zentralpadomes lozekli tika drihs atswabinati, tomehr, eewehrojot no jauna atkahrtojuschos arestus un represijas, Reweles arodneezibas beedribas lihdsschim laikam naw gahjuschas nekahdas sarunas ar sozialdemokratisko darba ministriju, aprobeschojotees weenigi ar ultimatumu eesneegschanu par darba algas paaugstinaschanu u. t. t.

Katram ekonomiskam streikam sekoja aresti, kuri sewiskart atai isgaja proletariata streikos. Pee schadeem apstahkleem Igaunijas arod. beedribas zentralpadomes organam („Darba Balss") neuahzas west ar masineekeem polemiku teoretiskâ rakstura par arodn. beedribu usdewumeem, bet gan ideiski wadit arodneezisko beedribu politisko zihņu pret sozial nodewejuu waldibu. Demokratiskee un sozialdemokratiskee balsgwardi neeeredseja arodneezisko beedribu zentralpadomi, redsedami winâ kommunistu satwersmes sapulzei. Pret zentralo padomi no masineekeem noorganisetâ dalibas ... julija mehnesi jau islihd no winu rokam. Tai pascha laikâ Reweles fabrikas un sawodos sahka sabrukt no balta terora laikâ noorganisetâs masineeku organisazijas. Augusta mehnesi wisas pilsehtu proletariats jau atklahti nowehrschas no sozialnodewejeem. To gaischi parahda Igaunijas arodneezisko beedribu kongress, kursch sanahza 20. un 31 augustâ 1919. g. No 412 kongresa delegateem masineekeem bija tikai 30. Masineeku ministri laida klaâ wisu sawu walsts aparatu, lai mineetu tikai kongresâ peedereetu noteikoschais wahrdu. Diwus mehneschus eepreeksch kongresa sanahkschanas wini sleddsa zentral. arodu organu „Te Heel". Organa isdoschanu atjaunot nebija eespehjams. Bet weltas bij masineeku puhles.

Kongress pahrwehrtâs par noteiktu demonstraziju pret masineekeem. Kad kongress, peezehlees, godinaja balta terora upurus — peezehlâs ari masineeki. Tad dewinas desmitâs dalas delegatu sauza us masineekeem: „Nost proletariata bendes!" — „Ahrâ sozialnodewejus!" Kongresa pirmâ deena aprobeschojâs ar resoluzijas peenemschanu, kuras beigu dalâ masineekeem tika rahdits us durwim... Noklausidamees scho spreedumu, masineeki astahja kongresu.

Kongress peenehma resoluziju par arodneezisko beedribu usdewumeem, kurâ, starp zitu, teikts: „Arodn. beedribam jatop par strahdneeku rewoluzionarâm organisazijam, kurâm strahdneeku jau usina apsinu, ka sozialistiskâ rewoluzija ir neisbehgama. Sawu turpmako politisko platformu arodn. beedribas balsta us 3. Internazionales lehmumeem". Schee iswilkumi gaischi rahda, ka Igaunijas arodn. beedribas nostahjuschas us noteikta rewoluzionara zela. Kad kongress peenehma resoluziju, kura atklahti nosoda Igaunijas kara darbibu pret Padomju Kreewiju un peeprasija nekawejoschi noslehgt meeru ar Padomju Kreewiju, tad eekschleetu ministris, sozialnodewejs Hellats to greesu padsinu wairs kahrtâ. Tanî pat naktî tika arestets kongresa prezidijs un kommunistiskâs zentralpadomes lozekli. Pehz tam notikas aresti un jau nahkoscho deenu no rihta 102 arestetee tika nogahdati us Isborsku dehl „pahrwedischanas pahr fronti" us Padomju Kreewiju.

No wineem 75 tika nonahwēti us sarkanâs frontes robeschas. Par pahrejo schi ... nekâ nawa sinams, bet pat tika dsirdets ir wisâ, lai „pahrsuhtamee" no kuhtu sem sarkanâs armijas uguns ... „... suhtamos" brunotâ wilzeenâ aplaupija. Pehz tam winus issehdinaja pee kahda mescha zelula, kuru paschulaik apschaudija brunotais wilzeens un pawehleja wineem behgt. Tikai pateizotees laimes gadijumam sarkanâs armijas uguns winus neisnihzinaja. Pahrejee — 26 tika Isborskâ noschauti. Tanî pat naktî tika arestetee Igaunijas komunisti: Krita b. Tipro, krita Igaunijas profesionalâs kustibas wadoni, ka b. b. Kolmeisters, Annus, Alleks, krita arodahwinatais Hammers, kurschi kâ preekschâ kongresam nostahjees us 3 Internazionales platformas, un zitti labakee beedri.

Sozial-bende Hellats satwersmes sapulzê nekaunigi meloja, ka wisi 102 sem parakstu nodoti Padomju karaspehkam un ka winsch newarot buht wainigs par to, kas ar wineem notizees Kreewijâ.

Pehz daschâm deenâm Rewelê sahka zirkulet „baumas" par asinaino isreehkinaschanos ar us Isborsku issuhtiteem beedreem. Gr. ... bij schim schausmu sinam tizet. Bet kad atbraukuschee beedri stahstija, ka brunotâ wilzeenâ „waroni" Walkâ us krahmu tirgus pahrdewuschi drehbes, kuru kabatas israhdijuschees arodneezisko kongresa delegatu mandati, tad gribot negribot schausmu sinam bij jatiz. Tagad sozialdemokratu bendes par labako proletariata zihnitaju noslepkawoschanu apdahwinati ar „brihwibas krusta" sihmi.

(Turpmak beigas.)

Baltajâ Latwijâ.

Behglus eeweeto karantinâs.

„Sozialdemokr." no 27. julija sino, ka no Padomju Kreewijas Rigâ eeradusches behgli, kopâ ap 500 zilweku. No schi skaitla 380 zilweki, par kuru personibam esot japahrlezinajotees, aistahti Rezeknes karantinê.

Tâ tad burschuasija Latwijâ gandrihs pusi no behgleem, kuri atgreeschâs no Padomju Kreewijas, eeweeto karantinâs.

Tautiskee mehrkaki.

Rigas pilsehtas eerehdnu saweeniba isslaidusi usfaukumu, kurâ swinigi pasinots: „Saweeniba dsimusi leelâs rewoluzijas sahkumâ, lai aisstahwetu eerehdnu teesibas pret zitu un nisaiju pahrestibam un strahdneeku nepamatotam eerehdnu atlaischanas prasibam". Tahlak saweeniba greeschas pee wiseem eerehdneem, titulejot winus ari par beedreem un beedrenêm.

Zik tas swinigi! Eerehdni leelâs rewoluzijas laikâ, tapat kâ strahdneeki, dibina sawas organisazijas! Bet kapehz tad tas leelâs rewoluzijas laikâ? Preeksch eerehdneem taischu leelâs rewoluzijas laiks ir ne mazak wehrts nu teiksim, kâ medsiu medamais laiks. Un to wehr wini to dara. Un ari eerehdneem teek eeschkirts „tituls" — beedris un beedrene. No ahrpuses wiss tas tik gludi un skaisti, kâ labaki newar wehletees.

Tas eerehdneem nepeezeeschams, lai kehmojas pakal strahdneekeem.

Wini rihkojas tapat, kâ mehrkaki, kad tee kehmojas pakal zilwekam. Tikai ar to starpibu, ka mehrkakis kehmojas pakal zilwekam, lai daritu to paschu ko dara zilweks, bet tautiskais eerehdnis kehmojas pakal strahdneekam, lai scho strahdneeku peemahnitu. Ko juhs tikai eerehdnis ari ir beedris un sawu organisaziju nodibinajis, naw ko brihnitees, pat leelas rewoluzijas laikâ. Bet jautajums — naw to teikt.

Eerehdnis grib peemahnit strahdneeku, lai pret winu wairs zihnas un winsch to daro, kamehr nostahd meeslu meerigâ lomâ. Rigas eerehdnim tas nepeezeeschams tamdehl, ka Rigas komunala eestahschu darbineeku arodneezibâ beedriba, kura apweeno ap 1360 beedru, usskahkusi nopeetnu zihnu pret scho eerehdnu baru.

Dom sim, ka tautiskais mehrkakis peli tikai meerigo lomu zilweka lomâ, kâ winsch ari to negribetu aespehs, newarês nostahtees.

M.

Padomju Kreewijâ.

Arodneezisko beedribu delegazijas suhtischana us Angliju.

9. augustâ no Petrogradas, sakarâ ar arodneezisko beedribu delegazijas braukschanu us Angliju, Darba pili notikusi Petrogradas arodneezisko beedribu padomes paplaschinata sehde. Ar runam par delegazijas usdewumeem usstahjuschees: delegazijas preekschsehdetajs — b. Artems, preekschsehdetaja beedris — b. Losowskis un sekretars — b. Angelowitschs. Wini ihpaschi uswehroschi pasihmoja, ka delegazija Anglijâ ka schtikai us noteikumeem, ja wina tur nenodarbojas ar agitaziju, bet tikai informê Anglijas strahdneekus par to, kas noteek Kreewijâ.

Pirmâs sehdes tika demonstreti sarkanee karogi, kurus delegazija wed Anglijas strahdneeku arodneezibam beedribam. Karogus suhta metalstrahdneeku, tekstilstrahdneeku, ... strahdneeku un transportstrahdneeku arodneezibâs beedribas. Petrogradas strahdneeki weenu karogu suhta ari Italijas strahdneekeem.

Delegazijas sastahwâ eeet b. b.: Artems, Losowskis, Angelowitschs, Kuekeus, Luegens, Antschins un Lawrenkijews. Kopâ ar wineem brauz Darba komisariata preekschstahwis b. Kulischew un b. ...mows, kâ preekschstahwis no Wisas isdewneezibas.

Komunistiskâ Partija.

Maskawas komitejas darbiba

Julija mehnesis preeksch Maskawas strahdneekeem ir wisgruhtakais mehnesis. Fabrikas truhkums schai laikâ ir wisstiprakī sajuhtams. Sakarâ ar atwalinajumeem daudsi usnehmumi pahrtrauka schi sawu darbibu. Daudsi atbildigee darbineeki slimibu pehz atgahju schi no kaujas rindam. Wiss tas newareja neatsaukees us Maskawas organisazijas darbibu. Julija mehnesî bej tam weikl turpinajâ Maskawas pilsehtas un Maskawas gubernas organisaziju apweenoschana. Patlaban Maskawas organisazija ir dalita sektimas pilsehtas un 18 apriņka rajonos. Maskawas organisazijas dsihwibas wadiba peeder Maskawas komitejai, kurâ eeeet 31 zilweks, kurus iswehl gubernas konferenze. Tekoscho darbu weiz birojs 7 zilweku sastahwâ. Rajonu darbibu wada rajonu komitejas, delegatu sapulzes pilsehtâ un apriņku konferenzes apriņkî.

Maskawas Padomes komunistu frakzijâ skaitas 1.259 zilw. no 1532 zilw. leelâ kopskaita. Septinâs rajonu padomês skaitas 1.209 no 1800 zilw. Maskawas Isaildu Komitejâ no 50 zilwekeem eeeet tikai weens bespartejiskais un Maskawas arodbeedribu padomê weens mesineeks.

Sakari starp wadoschâm partijas, padomju un arodneezibâm organisazijam ir loti zeeschi, peem., 4 Maskawas komitejas lozekli eeeet Maskawas padomes prezidijâ.

Jautajumâ par kurinamâ sagatawoschanu sasauktas wairakas apspreedes.

Maskawas komiteja patlaban konstrueta no sekoschâm nodaļam: 1) wispahreja, 2) organisazijas-instrukt., 3) agitazijas, 4) kara, 5) lauku darbu nodala, 6) seeweeschu nodala, 7) „subotniku" nodala.

Pagahjuschâ mehnesi galwenâ wehriba peegreesta rezultitas apsardsibas un saimneezikâs atsuhtees darba jautajumeem. Blakus teem nostahjas jautajums par Komunistiskâs Internazionales kongresu.

Strahdneeku starp tautiskâs solidaritates ideju peespindinaschanas pat wistumschakee Maskawas strahdneeki. Tapehz bij wergli nostaidrot 3. Internazionales 2. kongresa nosihmi.

Preeksch lihdsdalibas kurinamâ sagatawoschanai Maskawas komiteja nosuhtija daudsas atbildigus darbineekus un wairak par 100 partijas beedru.

Zihna pret islihdsejeem. Julija mehnesî eesahkta noteikta zihna par isllihdsejeem, kuru pozizijas bij stipraka starp drukas darbu strahdneekeem. Teit darbiba bij loti intensiwa, tika sasaukta jaunaine, noturēta tirgus sijas strahdneeschu konferenze, daudsas sawodu sapulzes. Rezultatâ fabriku-sawodu komiteju konferenze wisâ wisumâ peeweenojas 3. arodbeedribu kongresa resoluzijam.

Mobilisazija. Sîlâ mehnescha laikâ Maskawas komiteja mobilisejusi:

Preeksch frontes: no sewdeem un eestahdem, un strahdâ eesardsibas lauka 484 zilw. no fabriku-sawodu usnehmumeem un padomju eestahdem — 549 zilw;

preeksch ... 28 atbildigus darbineekus un 111. weenkahrschu partijas beedru;

preeksch ... nowahkschanas — 104 z.

Kawalerija mobilisēti 1.276 zilw.

Beedru skaits us 27. jul. Maskawâ un Maskawas gubernâ bij 42.697 un 9557 kandidati, kopâ 52.264. Salihdsinot ar juniju partijas beedru skaits palelinajees par 2.843 kandidatu skaits par 619. Schuhninu skaits palelinajees no 1.289 us 1.2?8.

Noturēts milsīgs daudsums sapulzichu un sehschu.

Pee lauku nowahkschanas darbeem nokomiteja peewilkt 8 — 10.000 strahdneeku un 100 atbildigu darbineeku — ars.

Daschadas sinas.

Streiks Rewelê.

9 augustâ no Petrogradas sino, ka Rewelê streiks arween peenemot plaschakus apmehrus. Streikâ peedalotees ari dselszeka ... neeli. Swehdeen no Reweles us Narwu wilzeens nogahja sem partijas konwoja apsardsibas. Sestdeen arestēti arodneezisko beedribu Zentralkomitejas ... 7. augustâ Rewelê usreeta nelegala tipografija No 7 augustâ, pehz plkst. 9 wakarâ, aisleegta eelu kustiba. Wisas awises sino, ka ekonomiskais streiks ahtri pahrweršas par politisku.

Naziju Ligu konferenze.

„Echo de Paris" sino, ka Naziju Ligas konferenzê, kura sanahks 15. nowembrî Schenewâ, peedalischotees 38 walstju preekschstahwi. Galwenam kahrtam tilschot apspreests jautajums par wispahrejo meeru. Tilschot ari apskatits Kreewijas jautajums.

Blokades atjaunoschana.

Liones radio no 8 augusta wehsta, ka Anglijas waldiba isdewusi rihkojumu nekawejoschi atkal atjaunot Padomju Kreewijas blokadi.

Pasinojumi un usrahdijumi.

Pilsehtas rajona latw. sekzijas pilna beedru sapulze notiks zeturtdeen, 12. august., pulksten 7 wakarâ, latweeschu klubâ.

Deenas kahrtiba:

1) Referats par Tautsa politika.
2) Sinojumi.
3) Wehleschanas
4) Daschadi jautajumi.

Propagandistu kolegijas sehde notiks pirmdeen, 16. augustâ, pulksten 7 wakarâ. Referês beedris Resauklis par „Milizijas armiju".

Us sehdi teek usaizinati sekoschi beedri: Wihksne, Peschaks, Brezinsch K., Lasis, Lenzmans, Berko, ..., Sarmis, ...ussinsch, Leelais, Strike, Ma-

---

Usaizinajums.

Maskawas Latw. Zentr. Kom. Kluba Musikas Sekzija

sarihko swehtdeen, 12. septembrî sch. g., Maskawas Konservatorijas sahlê

latw. musikas konzertu

Peedalas: Dauge (lektors) Muischneeks (baritons), Reekstinsch (tenors), Reinfelds (wijole) un Musikas Sekzijas koris b. b. Osolina un Jurgisona wadibâ.

N. B. Eewehrojot konzerta nopeetno programmu un kora nepilnigo sastahwu, Musikas Sekzija usaizina wehl eeteiktees jaunus dseedatajus (-as).

Peeteiktees nâk pee ... deen, 13. augustâ sch. g., pulksten 8 wakarâ, kluba telpâs (Leelâ Dmitrowkâ un Strastnoj bulw. stuhrî). Tad pat notiks peeteikuscho pahrbaudischanas mehginajumi.

Musikas Sekzijas Prezidijs.

schul, Wabrsins, Brekinsch J., Lite, Walleskalns, Rosenbergs, Nesputns, Bilsch..., Rasude, Rasikin, Burzens Linards, M. Asar, L. Asar, A. Asar, Oselinsch (ed), Grundul, Eglits (Pehters). Wihtolins (Rehms) un ... Prezidijs.

Pasaudeta beedru kartina, isdota no Hamowniku rajona, us Karla Osolina wahrdu, sem Nr. 35. Skaitit par nederigu.

Wehstulneeks.

„Kreewijas Sihnas" kantori peenahkuschas wehstules Pauperim Wilenam, Krasikam, A. Ogulim, O. Seirgsam, Oskaram Kalninam, M. Purenam un zitteem.

Isdewejs: Latweeschu Nodala pee Kr. Kom. Part. Zentr. Kom. (W. L. K. (b.) Zentrs).
Redigê: Redakzijas Kolegija.

Wajadsigs

== galdneeks, ==

peeteiktees Wiskreewijas Zentralâ Latweeschu Darba Saweenibâ Muisejâ no pulksten 1—5 wakarâ. Adrese: Тверская ул., Дегтярный пер. д. 9, кв. 1.

Ekonomija un strahdneeks

wajadsigi tuhlin. ... komunistem ... Adrese: Стрельненская молочная ферма, Петрогр. шоссе, Стрельненский пер., д. № 6, ... 4—7. ... tramwaju 6 lihds Петровский парк.

Leene Kreews

no Romas, ... meklê brahli Peteri Kreewu no Romas pag. un sawu ... kura 1919. g. isbrauza us Kreewiju. Lubdsu pasinot us adresi: город Торопец, Псковской губ., им. Подлородия Л Креве.

Meklêju

beedrus strehlneekus no bij. schâ 4. Widsemes ... strehlneeku pulka 6. rotas, ... Adrese Станция Исакогорка, Архангельск. губ., депо. Ст. Пулану.

Matiss Wihtinsch,

Ernesta dehls, ... Петровск, Богословский пер. № 5, кв. 24. М. Э. Витынь.

Frizis Jaungailis,

no Rigas, meklê ... г. Баку, Каменистая 223, латышское общество. Фр. Яунгайлу.

Atsauzatees,

... 1919 ... 10-ый особый полк, 2 рота, 2 взвод. Adr.: 1-ый Десантный отряд при бронепоезде 59, им. тов. Свердлова. Эристу Стурт.

Wezmahte Laugal

... 1-ая Мещанская ул. 75, кв. 9

Meklêju

beedrus ... Зап. бат. лат. советской стр. дивизии, 1-ая рота, 2-ой взвод. П. Розау.

J. Sihle,

... гор. Псков, Воскресенская ул. 10, Рубин, ...

Atsauzatees,

radi, beedri un pasinas, ... Adr.: Москва, Большая Серпуховская ул. 27, Виленский военный госпиталь, палата 14. ...

Wilis Balodis

meklê ... 9 армия, 22-ой стр. дивизии, загр. отряд Василий Балод

Wezmahte M. Grulke

... Семеновская застава, Вельяминовская ул. 18, кв. 3.

Jani Karla d.

Rauschen,

usdodet sawu adresi ...